

22:a söndagen efter den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Mark. 4:21–25.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Med all rätt och stor pregnans sammanfattar evangeliebokens rubrik "*Kristnas inbördes umgängelse*" det evangelium om "*Den obarmhärtige medtjänaren*", som vi i dag hört från altaret. Just om "*Kristnas inbördes umgängelse*" handlar detta evangelium, vars inledning lyder: "*Det är med himmelriket, såsom när en konung ville hålla räkenskap med sina tjänare*", och som slutar: "*av hjärtat förlåter var och en sin broder*". Det handlar alltså icke om "*människors inbördes umgängelse*", icke om ett sätt att lösa samhällets problem, icke om en revolution, varigenom rättsskipning, domstolar och straff ersätts med förlåtelse, med goda och varma hjärtan, med varliga tillrättaföranden. Detta kan inte nog understrykas och upprepas. I varje tid hotar denna dagens evangelium och andra bibliska texter att förvandlas och förvrängas till destruktiva, samhällsupplösande, lagförnekande anvisningar. Detta är inget nytt. I Dr Martins Luthers Huspostilla heter det i denna söndags predikan: "*Till sådan försummelse i det världsliga styret har munkarna varit en orsak med sina predikningar, där de lärt, att furstar och herrar alltid skall vara nådiga, icke utgjuta blod etc. Därmed har de fört den världsliga överheten därhän, att den gjort sig samvete, när de skolat straffa missdådarna.*" (W2 XIII b, 2492) En sådan förkristligad stat, byggd på förlåtelse, blir så en ond stat, som blir vida sämre än den hedniska stat, som med gott samvete hanterar det världsliga svärdet, som inte tyngs av den falska förpliktelsen att förlåta de onda. Denna medeltidens onda stat med det onda samvetet har återkallats ur det förgångna och omger oss i detta nu. Man tror sig så vara kristen på det sätt, som föreskrivs av tidsandan, och som påkallas av samtidens religionstjänare, som salubjuder evangelium som samhällscement och universalmedicin mot alla tidens plågor. Gärna, gärna sätter man käftarna i dagens evangelium för att bruka det mot Guds vilja och befallning, inte till uppbyggande av "*Kristnas inbördes umgängelse*" utan till förödande och förstörelse av det världsliga regementet, som ju står under det ordet: "*överheten bär icke svärdet förgäves, utan är en Guds hämnare, till att utföra vredesdomen över den*

som gör vad ont är". (Rom. 13:4)

Om så Satan med stor iver vill neddriva det världsliga regementet med det falskt förstådda evangeliet, är han inte mindre aktiv i förstörandet av Guds rike genom att också där missbruka dagens evangelium och rycka det ur dess givna sammanhang. Han vill få oss att tro, att Jesus i dag från altaret har lärt oss, att synden inte längre är synd, att bot och bättring inte är nödvändiga, att alla utan undantag omfattas av en gränslös syndaförlåtelse. Så talar visst inte Jesus, utan så talar Satan, den gamle ormen, som vill beröva oss saligheten, hindra vårt inträde i den himmelska glädjen. Jesus rätta undervisning om "*Kristnas inbördes umgängelse*" lyder i stället så:

- I. **Jesus förordnar i dag om livet i det osynliga Guds rike,**
- II. **Jesus förordnar i dag om nödvändigheten av Lagen i Guds rike,**
- III. **Jesus förordnar i dag om plikten att förlåta botfärdiga i Guds rike.**

I. Jesus förordnar i dag om livet i det osynliga Guds rike.

Jesus avvisar varje tanke på att göra honom till konung över stater och samhällen. När judarna en gång försökte göra så, "*drog han sig åter undan till berget, helt allena*". (Joh. 6:15) Jesu rike är himmelriket, Andens rike, trons rike, Ordets rike, och där är han verkligen konung. Hans spira når oss i dagens evangelium, som reglerar just himmelrikets liv. Dessa andliga lagar, som förutsätter vår nya födelse, att vi blivit Guds barn genom tron, att vi lever i Kristi för oss vunna rättfärdighet, säger oss hur "*Kristnas inbördes umgängelse*" skall gestaltas, hur vi måste handla mot vår medbroder, för att han skall förbli i nådens tillstånd och med oss inträda i den eviga saligheten. Strax före dagens evangelium påbörjar Jesus denna undervisning med orden: "*Om din broder försyns sig, så gå åstad och förehåll honom det enskilt*". (Matt. 18:15) Det är en formulering. Som riktar sig till ett "*Du*", som träffar varje kristen, var och en,

som hör till Guds rike. Här kan ingen dra sig undan. Ingen kan peka på någon annan. Den, som hör och tror evangelium, är avsedd. Det är ett ord till var och en av oss.

II. Jesus förordnar i dag om nödvändigheten av Lagen i Guds rike.

Det i dagens evangelium så avgörande men också så anstötliga är, att Jesus räknar med att man uppfyller just det ordet "så gå åstad och förhåll honom det", att tjänaren verkligen säger till medtjänaren "Betala vad du är skyldig", att i nådens rike Lagens ord och Lagens dom måste uttalas. Utan Lagens dom, utan ropet "Skyldig", skapas ingen ånger, uttalas aldrig ångestropet "Hav tålmod med mig, så skall jag betala dig". Vi måste ta vår broders synd på allvar, och om vi inte gör det, har också vi för syndat oss. Ja, då faller jag under den domen: om "du då icke säger något till att varna den ogudaktige för hans väg, så skall väl den ogudaktige dö genom sin missgärning, men hans blod skall jag utkräva av din hand". (Hes. 33:8 f.) Detta är ett ord inte endast till den försumlige själaherden utan också till varje kristen, vars "broder för syndar sig".

III. Jesus förordnar i dag om plikten att förlåta botfärdiga i Guds rike.

Den obarmhertige medtjänaren naglas i dag fast vid skampålen, därför att han icke uttalar förlåtelsen över medtjänaren: "Borde då icke också du hava förbarmat dig över din medtjänare, såsom jag förbarmade mig över dig?" Det var inte kravet "Betala", som var fel. Det var ju också det ord, som hade hörts från konungens mun, d.v.s. från Guds egen mun. Lagen har alltid rätt, och Lagen skall uttalas för att skapa ånger. Den obarmhertige blev obarmhertig, när han därefter vägrade den ångrande syndaförlåtelsen. Måhända har han ställt sig samma fråga som S:t Petrus några verser innan: "Är sju gånger nog?" (Matt. 18:21) Måhända var detta åttonde gången. Måhända var medtjänaren en återfallsförbrytare, en skam för det kristna namnet, ett tvivelaktigt fall, som bara hade en enda sak att säga: "Hav tålmod", ett upprepat, slitet och solkat ord. Ändå räckte det, som skäl till förlåtelsen, ty "Jag säger dig: Icke sju gånger, utan sjuttio gånger sju gånger". (Matt. 18:22)

Amen.